

Tudományos konferencia az egészségügyi oktatásról

Az egészségügyi oktatás és az egészséges életmódra nevelés aktuális kérdéseit címmel háromnapos tudományos konferenciát rendezett a Csongrád megyei egészségnevelési csoport a Tisza Szállóban. Tegnap, az ülés első napján, dr. Rózsa József megyei főorvos köszöntötte a résztvevőket, és röviden változta a Szegeden már hagyományos konferencia célját.

A szakemberek: orvosok, pedagógusok, gyógyszerészek, egészségnevelők és -szervezők közös szándéka, hogy összehangolják az egészséges életre nevelés egyes feladatait, módszereit. Előadások hangzanak el az oktatáspolitikáról, az egészségpolitikáról, az egészségnevelés különböző területeiről.

Kiszéleítik az M1- és az M7-es autópálya közös szakaszát

Április 17-től két hónapra lezárják az M7-es autópálya Budapest felé tartó bal oldali szakaszát az Osztályonkó-émlékmű és a 16-os kilométer között — jelentette be csütörtökön a KPM-ben rendezett sajtótájékoztatón Reinisch Egon, az autópálya-főnökség vezetője. A lezárást az indokolja, hogy az M1-es és az M7-es autópálya közös szakaszát az Osztályonkó-émlékmű és a törökbalinti elágazás között kiszéleítik.

Az autópálya forgalmának változása figyelembe veszi a balatoni forgalom jellegzetes hullámzását, ezért hetenként háromféle forgalmi rendet vezetnek be.

Zártkörű rendezvény!

Középkorú férfi lép ki a vendéglő ajtaján, felesége már várja a járdán. Majd indulatosan kérli az embertől: — Mondd, mire jó ez a nagy rongy-rázás? Amibe ez kerül, azt is kioszthatják volna. Arról nem is beszélve, hogy a vezetőség, a sok vendéggel együtt, üveg-számba vette a konyakot, a vodkát és mindenki előtt a drága külföldi cigarettát. Gondolod, hogy saját zsebből fizették? Többet se jövök el veled, a gyomrom kavarog az egészen.

Amíg a férj összeszedte magát, igazgató kabátját, az asszony tovább szapult a zártkörű rendezvényüket, megjegyezve, hogy bezzeg náluk, a kórházban, még arra sincs pénz, hogy az idős takarító néni-nek normális munkaköpenyt adjanak. A férj válaszára már elmosódva hallottam: — Ne morogj állandóan, édesanyám, kaptunk egy gombás sertésszeletet.

Este tizenegy óra volt. Nyitnám az ajtót, de a pincér belülről — pantomimszerűen mutogat — tudomra adja, hogy zártkörű rendezvény van összes termeikben. A főpincér megismer és ajtót nyit. A nagy étteremben, ahol különben három-száz-an is elférnek, harminc-nyolcvan ember ételek és italok romhalmaza fölött darvadozik. A főnökség asztaltársasága élénkebb, a titkárnő meglik az egyik szomszédját, és felém int. Ők is ismernek, invitálnak, egyek, igyak, ne legyen gondom semmire. A titkárnő mosolyogva mutat egy pakli, kártya alakú „fizetési eszközt”, százas ér darabja. Mondom, hogy nem vagyok éhes, s majd a bárhelyiségekben megiszok egy konyakot a saját kontómra. Leintenek. A bárhelyiség is az övék, mindjárt átvonulnak oda, tartsak velük, s a konyakom is fizetik, amennyi belém fér. Kérdem, hogy mire föl csinálják ezt a nagy vigszágot. „Zárszámadás” van, pajtikám, mondják egyszerre hárman is.

Az egyik város ipari szövetkezete elismerő oklevelet kapott. A „diplomáért” tizen utaztak föl Budapestre, a központba, természetesen előző este érkeztek. Szálloda, kimaradás, egy kis előzetes dinom-dánom. Odahaza a megbízottak is készülődtek a fogadtatásra, a nagy ünneplésre. Le-foglalták a város legnagyobb éttermét, háromszáz főre rendelték vacsorát, s fejeként egy üveg bort. Mondani sem kell, hogy az oklevéllel nem járt egy fillér sem, hiszen eredményeik éppon csak súrolták „a jó napot” értékét. Mégis ünnepeltek világos virradatig. Megúszták egy „ejnye, elvtársak”-kal. Senkinek nem került egy fillérjébe sem a zártkörű rendezvény számlája. Vagy mégis?

Bizony mégis, hiszen a közös kassza, amint a nevében is szerepel, a közösségé, mindannyiunké. A miénk. Övni azt és gondos gazda módjára kezelni éppen olyan kötelesség, mint a saját pénztárcánkat. Miért e különbségtétel? Renhagyó eset — az ES egyik számában meg is glosszázta valaki — a nagyköztség egyik elhagyott épületét szétcibálták az emberek. Vitte a faanyagot, a cserepet, a téglát boldog, boldogtalan. Odébb egy téglarakás érintetlen maradt. Kiderült a csoda titka. Egy kis

kartonpapírra ráírta valaki: „Ezt ne bánt-sák, magántulajdon.” Nem bántották, egyetlen téglát sem hiányzott a kupacból.

Helybéli eset. A nagyvállalat elnyerte a Kiváló Vállalat címet, amivel szerény pénzjutalom is együttjár. Rendjénlevőnek látszik, hogy ilyenkor a vállalat dolgozói ünnepséget tartanak étkezdéjükben, művelődési termükben. A vezetők beszámol-nak azokról az erőfeszítésekről, amelyek-nek az elismerés köszönhető, számot vet-nek a gondokról, teendőkről, s természetesen megdicsérik, jutalmaznak azokat az embereket, akik az átlagnál is jobban dolgoztak. A kitüntetéssel járó pénzösszeg-ből kitelik egy szerény vacsora, egy üveg sör is. De az már kissé zavaró, hogy az ilyen vállalati ünnepeken a vezetők olykor hermetikusan elzárják magukat egy külön terembe, ők ott fogyasztják ételleiket, italaikat.

Mire való ez a külön ülés, hiszen az nem más, mint elkülönülés a beosztott dolgozóktól. Holott éppen az ellenkezője volna hasznos. A vezetők ritkán találhatnak olyan alkalmat, amikor a közművel, a szobafestővel ily közeli kontaktust teremthetnének. Hiszen a mindennapi termelő-munkában erre alig van alkalom, ha akad is, az nem tűnik soha két ember egyen-rangú társalgásának, legfeljebb munkakö-ri kapcsolatnak, ahol utasításokat adnak, eredményt minősítenek. Az egyik munka-vállaló főnök, a másik beosztott. Nincsen ebben semmi különös. De a vállalati ün-nepségen, amikor mindenki munkájának az eredményét értékeli és ismerik el, ak-kor valahogy közelebb kellene ülni egy-máshoz. Elkerülhető volna a megjegyzés is: ők, meg mi, s maradna — mi. Valaki védelmezte a külön ülést, hiszen a ven-dégeket is foglalkozniuk kell. Társa vá-lasztott helyesen: miért, a vendégeknek megártana, ha ők is elvegyülnének közöt-tünk? Igaza van, nem ártana meg azok-nak sem.

Megvallom őszintén, nem szeretem a zártkörű rendezvényeket. Nem hi-szem el, még akkor sem, ha száz-féle oldalról magyarázzák, hogy a kibérelt éttermekben lehetne legeredményesebben megbeszélni az éves munkát és a felada-tokat. Különösen nem hiszem, amikor az italos hangzavar válik uralkodóvá az ilyen összejöveteleken. Azt pedig egyenesen ká-rosnak tartom, hogy a vezetőség külön asz-talnál, háromszor-négyyszer jobbat és töb-bet fogyaszt, mint a beosztott dolgozók sokasága. Az ilyen magatartás és gyakor-lat idegen a mi szocialista rendszerünk el-veitől, demokráciánktól. Nem szeretném, ha bárki is félreértene megjegyzéseimet, nem az ellen vagyok, hogy ünneplünk, hogy megvendégeljük egymást évente, a számadáskor egy vacsorával, egy üveg sör-rel, vagy egy pohár borral. De nem úgy, ahogyan néhol csinálják. Mert akkor ne csodálkozzunk, hogy egyeseknek az édes bor is megkeseredik a szájában, s kava-rog a gyomra, mint a férjét elkerülő kór-házi ápolónőnek. Tartsunk mértéket, s ne tartsunk távolságot.

Gazdag István

Örök hűség

Hihetném jól karban tar-tott színésznek — s minél tovább hallgatom —, szele-mét is ápoló tanárnak. A di-vatos szemüvegkeret mögöl először meglepődve néz rám, ugyan mit keres nála, *Monori Bélánél* a nyilvánosság küldöncé. Amikor elmondom, hogy a munkája érdekelné, helyet kínál.

A konyha egyik sarka a cipészműhely. Kis asztalka, apró szék, néhány polc... A kredencajtó sarkában egy fénykép.

— Nem sokkal a halála előtt készült a férjemről. Jó-képű, intelligens ember volt, realizmáziumban érettségiz-tett, mielőtt cipész lett. Amikor 46 évvel ezelőtt bejelen-tettem odahaza, hogy férjhez megyek, botrány tört ki, „Pont ehhez a szakmához kötőd az életedet!” — mon-dták érettségizett, egyetem-et járt rokonaim. S hogy milyen igazuk volt, azt csak most, 65 éves fejjel értem meg. *Örök hűséget fogadtam al-kor a cipész mesterségnek* is.

Miközben finom bőrű kö-römpöt forgat a kezében, bátorlatalanul kérdezem, tud-na önállóan is lábbelit készí-teni?

— Négy polgárit végeztem, és kereskedelmi szaktanfo-lyamot. En voltam a fekete-bárány a családban. Nem szerettem suliba járni. Ta-nulni tanultam, de hogy hát-ratett kézzel üljek órákon át? Azt nem! Dédelgettem egy gyönyörű álomot; iparmű-vész leszek. Szüleim a mű-vészi pályát komolytalannak tartották. De a kezem hasz-nálátáról nem tudtak lebe-szélni. Szóval az én iparis-kolám az a 44 év, amit a férjem mellett töltöttem. Pi-aca is készítettünk szandá-lokat, papucsokat, akkor csaknem teljesen elkészít-ettem egy-egy párat. Azóta, úgy tíz éve — inkább csak javítok.

Apró faszökeket nyel el a keskeny cipősarok, s a nagy-mama, a „várandós” dédike arcán végigfut valami kislá-nyos ihletettség: — Borzasztóan szeretem csinálni. El sem hiszi... Va-lami rosszabbul valami ren-de-set hozok ki. Hát nem mű-vészet ez is?

Először azt mondták neki: özvegyi jogon akkor kaphat-ja meg az iparengedélyt, ha segédet is alkalmaz.

— Erre a munkára? — kérdeztem. Ennél jobban csak akkor csodálkoztam, amikor közölték velem: mes-tervizsgázmán kell. Képzeli, hatvanhárom éves fejjel! Azt mondtam, rendben van. Allok elébe. Rajtam nem fognak ki. De azt igazán nem gondoltam; ahhoz, hogy ci-pőket talpajjak tudnom kell, volt-e és mikor Ugandában kormányváltás. Mondtam, jó, majd figyelem a tévében a Kulcsár Pistát. Aztán csak eltekintettek a vizsgától. Iga-zoltam, hogy éveken keresz-



tül ténylegesen dolgoztam a férjem mellett.

— Nyugdíjat nem kapha-tott volna?

— Sajnos, rövid ideig fi-zeltük a havi 80 forintot, volt annak helye máshol. Fölajánlották nekem azt is, hogy segélyt adnak. Azt fe-leltem: köszönöm, nem ké-rek. Azt nem. A lányomtól sem fogadok el pénzt. En sze-retek, tudok és akarok is dolgozni.

— Mi tartja ilyen fiatalon?

Új cipő után nyúl, megto-rölgeti, betegségét kutatja. — A munka és a fiatal-ság szerepe. Ha később szü-lek, talán ma én éppúgy gondolkodom, mint ők. Sze-rettem én is a függetlenség-

get, el tudtam volna képzel-ni az életet kezemből két bőrrönddel. Mégis kikötöttem egy embernél, egy szakmá-nál és ez tett boldoggá. Az önállóságról sem mondtam le: okos diplomáciával fele-ségként is érvényesítheti a nő saját akaratát.

— A szeretet jogán mit ta-nácsol a fiataloknak?

— Hogy használják a ke-züket, és szeressék a mun-kát.

Leteszi a cipőt, a kalapá-csot, s talán az apró konyha szemközti sarkába gyereke-ket képzel, nekik mondja:

— Megdöbbenek azon, hogy ma mindenki tanul. El-meletet. A kétkézi munka nem elég „előkelő” perspek-tíva a fiataloknak. Mintha a kettő kizárná egymást. Én nagyon szeretek olvasni. Az ismerősök is tudják rólam, hogy Ady-imádó vagyok. Fiatalasszony koromban vettem meg összes verseit, már sárgák, kopottak a lapjai. És szeretek minden szép, érthe-tő írást, tévéfelfedezőzást, igazságot földérítő riportot. A múltkor hallom ám, fia-talokat faggat a riporter. Az egyik fruska a Balaton part-ján azt mondja: ő csak a nagymamát csodálja, hogy ragaszkodik a földhöz, min-dig csak a munka, a mun-ka...! Sose járt Pesten, még a Balatonon sem. Sűgni sze-rettem volna a riporternek, ugyan kérdezze már meg: kinek a pénzéből voltál nyaralni? Mivé lesztek, ha le-nézitek a munkát? És mivé lesztek, ha kihal az idősebb generáció?

Szegeden jelenleg 48 kis-iparos javítja az elkopott lábbeliket. Valamennyien köz-zépkorú és idős emberek. Hat éve egyetlen ifjú sem lépett nyomdokaikba.

Chikán Ágnes

Magyar — szír gazdasági tárgyalások

Munkaprogram 1980-ig

Abdul Hamid Merei terve-zési miniszterhelyettes veze-tésével április 6-a és 13-a között szíriai gazdasági dele-gáció tárgyalt Magyaror-szágon a gazdasági és mű-szaki-tudományos együttmű-ködés bővítési lehetőségeiről. A tárgyalások eredménye-ként az 1978—80-as időszak-ra műszaki-tudományos együttműködési munkaprogramot írt alá Székács Imre, a Tesco vezérigazgatója, és a szíriai tervezési miniszterhe-lyettes.

A delegáció vezetőjét fo-gadta Romány Pál mezőgaz-dasági és élelmiszerügyi mi-niszter, a magyar—szíriai gazdasági együttműködési ve-gyes bizottság magyar tago-zatának elnöke, Szalai Béla

külkereskedelmi államtitkár, Kovács Gyula, az Országos Tervhivatal enklóhelyettese.

Elektrotechnikai együttműködés

Hét szocialista ország elektrotechnikai ipari, nemzetközi együttműködési szervezetről, az Interelektorról ír B. Pan-kov, a közgazdaság-Ékono-mika kandidátusa az Ekono-micszaka Gazeta legújabb számában. Megállapítja, hogy a nemzetközi szocialista mun-kamegosztás előnyeinek ki-használása érdekében Bulgá-

Nemzetközi információs rendszer Tanácskozás Budapesten

— Ma már egyre gyako-ribb, hogy egymástól távol-álló tudományoknak, látszó-lag össze nem tartozó disz-ciplináknek kell együttmű-ködniük egy-egy tudományos feladat megoldásában. A kör-nyezetvédelem szerteágzó feladatait például csak a ké-mikusok, az urbanizációval foglalkozó szakemberek, a gazdaságkutatók szakértők összefogásával lehet megolda-ni. Hogyan lehet minél job-ban, gyorsabban, átfogóbban informálni a különböző tudományok művelőit a szerte-ágzó ismeretekről? — egye-MISZON — a szocialista or-szágok tudományos akadé-miái között 1976-ban létre-

jött nemzetközi információs rendszer — képviselőinek csütörtökön, Budapesten vé-gelt tudományos tanács-kozásán — mondta Rózsa György, az MTA könyvtára-nak főigazgatója az MTI munkatársának adott nyilatkozatában.

— Megállapodtunk abban, hogy ez év júniusában Moszk-vában értékeljük a MISZON megalakulása óta eltelt idő-ni. Hogyan lehet minél job-ban, gyorsabban, átfogóbban informálni a különböző tudományok művelőit a szerte-ágzó ismeretekről? — egye-MISZON — a szocialista or-szágok tudományos akadé-miái között 1976-ban létre-

ria, Csehszlovákia, Lengyel-ország, Magyarország, az NDK, Románia és a Szovjet-unió 1973 decemberében írt alá megállapodást az Inter-elektro létrehozásáról, amely-hez 1975-ben Jugoszlávia is csatlakozott.

Az Interelektro keretében jelenleg 21 komplex prog-rámáról szólnak, (MTI)

Magyar—jugoszláv tapasztalatcsere az MHSZ-ben

Jugoszláviai látogatók ér-keztek megyénkbe tegnap a honvédelmi, hazafias nevelés tapasztalatainak kicserélésére. A küldöttséget, amelynek vezetője János József, a Népi Technika szabadkai Szerve-zete Tanácsának elnöke, honi testvérszervezete, az MHSZ megyei vezetőségén fogadta Mihálik Ferenc alezredes, a szövetség Csongrád megyei titkára.

Kétnapos itt tartózkodásuk során jugoszláv vendégeink az MHSZ életét, tevékenységét tanulmányozták. Tegnap a KSZV újszegedi szövögya-rában, majd a 600-as ipari szakmunkásképző intézetben jártak. Ma Csongrádra látogatnak.

Kiállítások

Az Agromasexpo- és Const-ruma-kiállításokkal kezdődik a budapesti nemzetközi vásárközpont idei kiállítás-sorozata. A két bemutató csütörtökön délután ünnepélye-sen megnyílt. Megtekinthető április 14-től 19-ig naponta 9 óráig.